

CLEVELANDSKA "AMERIKA"

— Iskaja v tork in petek. —
Indija: Slov. tiskovna družba Amerika.

Naročnina:
ZA AMERIKO: \$2.00
ZA EVROPO: \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti: \$2.50
Posamezne številke po 3 centi.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne sprejemajo in ne vračajo.

Vsa pisma, dopisi in denari ne pošljajo na:
Tiskovna družba "AMERIKA",
619 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandsko AMERIKA"
Issued Tuesdays and Fridays
— Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
(a corporation.)
619 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Princeton 1277 R.

Entered as second - class matter January 5, 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of Mar. 3, 1879."

No. 58 Fri. July 22'10 Vol III

Narodna rana.

Pod tem zaglavjem smo pričili že več različnih člankov glede ran našega javnega življenja. Naj priobčimo danes le nekaj, kar je vsakdanja pričaten v našem ameriškem življenju.

Mal Joško je bil že v ljudski soli doma brihtna glava; bil je vedno prvi. Večkrat je tekel vaški učitelj, da se pojde našega Joška v višje sole v mesto, toda starši niso mogli zmagovati stroškov; Joško je ostal doma, pasel krave in drobnico po pašnikih, in večkrat pomagal očetu na polju.

Joško je postal že precešen fant. Prigodilo se je pa, da so odšli nekateri iz Joškotove vase v Ameriko, v obljubljeno deželo. Pisali so večkrat, sporočali ugodne novice in posiljali so tudi denar iz Amerike.

Neke dne reče Jože svoemu očetu: Oče, če te je volja, pa grem tudi jaz v Ameriko. Drugi so šli, zakaj pa ne bi šel tudi jaz poskusiti svoje sreče.

Le pojdi sinko, reče očka, tvoj blagoslov naj te spremi. Prisel je sem, dobil delo, zasluzil nekaj, pošiljal denar domov očetu, branil je, pa je imel še vedno kak cent. Bil je delaven in pošten, zato so ga povsod radi videli. Delal je več let v tem tovarni, kmalu je se prileglo angleškega jezika, a delavec je bil tak, da mu ga ni bilo treba iskati enacega. V isto tovarno je prišlo še več Slovencev, delali so, seveda angleško niso znali, pa so gospodje delodajalci vedno klicali našega Joška, da se pogovori s temi ljudmi, kaj hočejo in da se z njimi sporazume, kako naj delajo. Mnogim je Joško pomagal. Pomagal je, ker je hote pomagati nadoru. Postal je "bos". Toda bil ni tak bos, ki bi prejemal od delavcev posebno plačo, da bi preje dobili delo. Priporočal je vsakega, ki je videl, da je pošten in delaven. Pomagal je svakemu, komur je mogel pomagati, kadar pa ni mogel, pa je svetoval, kje bi dobil delo. Tako si je z delom nekaj pridobil: oženil se je tudi; imel zdrave otroke, ki so bili riva podoba svojega očeta. Poslušni doma, v soli napredujeli, v zgledni med sosedovimi otroci, in pričakovati je, da bodo danes ali jutri dika očetu v čast rodbini, ker jabolko ne padadalec od jablanikov.

Sobičneži in kukavice se veseli, kadar trpi boleha in umira glada — a divje zveri se veseli, kadar pijejo kri. Kaka strela, da bi bilo pri nas več Joškov in manj — Peter. Bilo bi tudi manj skabov. Bilo bi manj narodnih ran.

težko delala druga poštena rodbina. Bilo je v hiši dovolj soli, in kruha, in otroci so bili dobrji, razven Petra, ki je bil za vse, samo za dobro ne. Kjer je bil pretep, ni bilo brez njega, a Šola mu je smrdela kot ciganu delo. Dali so ga v zavod, od koder je pa že drugi dan pobegnil. Rekli so starši, naj se gre učit za kovač, toda naklje je pretežko, naj se gre učit za krojač, toda igla zbadata. Peter tam, Peter ondi, vsepovsod, nikjer ni za Petra.

Nekega dne ga je pa zmanjkal. Dolgo časa niso nikjer slišali o njem. Čez nekaj časa pa so pisali njegovi sovaščani, da se nahaja v njih vasi, da dela v isti tovarni. Hvala Bogu so rekli starši, mogoče se je spameroval, pa bo boljši. Res je delal, toda vedno nekako proti volji. Najraje je popival s tujimi narodi, svoje je preziral, ker se je sramoval svojega jezika. Ko je tako občeval s tujimi ljudmi, se je nekoliko naučil lomiti angleško, seveda jeko slabo. Kerkoli je mogel, se je laskal svojim gospodarjem, in kerkoli je mogel, je preganjal svoje rojake, tako da so mnogi radi njega zgubili delo. On je pa bil s tem celo ponosen, ker se je radoval, kadar je mogel rojaku škoditi.

In baš takih ljudij rabi večina poslodajalcev, ker taki so juri prav na izber, da z njimi izrabljajo druge delavce, ki so nevesči razmer. Take "boše" plaćajo delodajalcu kakor gospodarju pse, ki čuvajo hišo. Torej ni cudno, da je postal Peter "bos". Toda kakšen, da ga nas Bog obvaruje! Dvignal je glavo, rotil se in preklinal, kakor bi bilo vse njezino. In siroti delavci so mislili tako, pa so se ga bali. Kadar se je priprila kakemu delavcu nesreča, tedaj je šel takoj do delavca, da "setla v imenu njegove kompanije" za kakih 50 ali 100 dolarjev, a on zasluži zraven kakih pet ali šest dolarjev, ker je kompaniji prihranil veliko sveto vselej svoje jezičnosti, kateri denar je bil odtrgan ubogemu krvavečemu delavcu.

Kakoršni gospodarji, tak je služba. Delavci niso mogli več trpeti nezognostnega stanja, pa so šli na štrajk. Sedaj je pa postal Peter velik človek. Gonil je skupaj ljudi z grozno in sladkanjem, da prevzamejo mesta skabov. Mnogi so rekli: Poglejte, naš rojak je, pa kako nas zatira! Misli, da je cesar v tovarni — proklet!

K temu resničnemu dogodku bi bilo treba mogoče še posebno tolmačenja. Toda mislimo, da nas bo vsak razumel. Mnogi izmed naših bravcev poznajo dosti Jožkov in mnogi pozna tudi dosti krvopij — Petrov. Čitali smo o takih dogodkih vsepovsod. Vemo tudi, da kadar cigan postane kralj, najprvo obesi svojega očeta; mnogo naših ljudij hoče se lastiti velikih pravic na račun pripristih delavcev. Tako smo tudi zadnje čase slišali, da je šlo več naših rojakov okoli, da iščejo skabe, kjer so naši ljudje na štrajku. Rekli smo, v koliko meri se pa to godi, ne moremo povedati.

Ni dosti, da delavce drugi naganjajo in bijeo, treba je še rojakov zraven ki tlačijo svoje ljudi. In bič iz dratske roke bolj skeli in peče kot bič tučja. Le redki so, ki se potegnejo za siromaka, nevesčega delavca: več jih je, ki se lasajo kompanijam za Judeževe groše. Na delavčevih žltih in sragah se dvignejo, da pozneje zatirajo svoj narod. Kaj tacega ne more narediti človek, ki ima sreči in razum, pač pa delajo to ljudje brez srca, brez razuma, lopovi, ki jim je do Judeževega groša več kot do rojaka v sili in potrebi. Plemenit človek takoj ve, da mu je dolžnost pomagati svojemu sotrinu in da mu je dolžnost in čast, če skrbi za svojega v sili.

Sobičneži in kukavice se veseli, kadar trpi boleha in umira glada — a divje zveri se veseli, kadar pijejo kri. Kaka strela, da bi bilo pri nas več Joškov in manj — Peter. Bilo bi tudi manj skabov. Bilo bi manj narodnih ran.

Iz stare domovine

KRANJSKO

Kako so vjeli tatu Pogačarja v Zagorju. Dne 21. junija t. l. ukradena je bila gospodružnica Gotardu Rottu iz Slepčka pri Mokronogu. Padel je s stopnjic pri podu in se hudo ranil na glavi, da so moralji peljati v bohinjsko.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice. Obdolženec je bival od leta 1905. v Ameriki in je zamudil tri vojaške nabore. Rok se je izgovarjal da ga je v rudniku plast premoga zasula in ga takoj poškodoval, da je več mesecov bolehal. Za težko delo ni bil več poraben, in je le malo zaslužil. Ta zagovor pa ne odgovarja resnici, ker so izvedenci izjavili, da ni na Roku najti nikakorših posledic kake poškodbe. Obsojen je bil na 10 dni strogega zapora in na 10 kron denarno kazni.

Rojstvo pod šolskim katedrom. Pred nekaj tednov je bilo v seli v Banjiljoki smeha, kakor menda še nikoli. Bila je običajna kanonična vizitacija. Šolska postrežnica se je potrudila, da očisti in osnaži vse, v kolikor se da starina odrgniti. Vzlik temu je bilo zjutraj opaziti v 1. razredu kolobarje krvi, kakor bi bili ponocni netopirji. V prvem hipu so se hitro odstranili ti neljubi znaki, ne vedoč, kaka zagonetka tiči za temi pojavi. Med izpraševanjem pa zapazi gospod dekan pod katedrom neposebno simpatične živalice, ležeče na hrbitkih in gibaje z nežnimi nožicami, kakor bi prosili pomoci v tujem gnezdecu, kamor jih je zanesla nesrečna usoda. Kdo naj spozna to stvarice, to neprizakovano rojstvo? Vseprek je šel glas o tem dogodku in nehoti smo se izpraviti, odkod ta dar in kdo ga nam je poklonil. Slednjič smo bili vendar na čistem. Šola je namreč polna prijaznih ponocnih gostov in nadučitelj je naprosil pred nekaj dnevi ježa, da prevzame lov na krstitev nočnega miru. A to ni bil jež, bila je ježevka, ki je v noči od 3. na 4. julija osrečila šolo z novim narodom šestih ježkov. Ta novica se je hitro razširila po vasi in povzročila dokaj dovitip. Šola je pa lahko ponosna na tem važnem napredku, v svesti si, da se bo s posmerno rodbino, uspešno borila proti krutemu sovražniku sivodlakega plemena, šolska kronika bo pa vedela s tem dnevom zabeležiti važen dogodek v zgodovini klasičnih razmer.

Umrl je v Prevojah pri Lukovici veleposestnik in gostilničar Alojzij Škofic. Komisija je pohitela takoj na lice mesta. Stavkati so začeli vsi ljubljanski mizarji. Zahtevajo boljšo plačo. Pogajanja med delodajalcem in pomočnikom se še vrše. Stavkujoči pomočniki ne kake nobenega javnega miru.

Ljubljanski tramvaj. Med deževanjem pretečenega tedna je marsikdo skočil na tramvaj, misleč, da se bo tako rešil vrednost mokre. Ljudje pa so se v tem svojem mnenju prav grdo motili, kajti navadno so prišli iz dežja pod kap. Večina voz ima namreč že takoj slabe strehe, da je prav početen curljalo po potnikih. Govorno je v interesu družbe, da je bila tavnina izvršena v ranih jutrišnjih urah.

Zlata ura izginila. Ajdovec pri Žužemberku, 4. julija 1910. Preteklo nedeljo so v neki tukajšnji gostilni občudovali zlato uro tukajšnjega posestnika Zupančiča. Gospodar jo je seboj iz Amerike, kjer je več let bival. Ko je odšel iz gostilne, zapazil je, da mu je izginila ura. Zadeva se je nazajnila oružnikom. Čudno je, da

sta drugo jutro zgodaj izginila tudi dva človeka, ki sta v nedeljo zvečer iskala stanovanje po vasi, češ, da sta dva nova delavca pri cesti, a se nista pri polirju nič zgasilia za delo.

Ponesrečil se je 3. julija Janez Znidarsič, posestnik sin iz Slepčka pri Mokronogu. Padel je s stopnjic pri podu in se hudo ranil na glavi, da so moralji peljati v bohinjsko.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož kake večje zile, da ri izkravvel. Ponesrečen je bil pogledal tako globoko v kozačec, da se prav nič ne zaveda, kdo mu je zadal rano.

Ker ni vojaški dolžnosti zastonil, se je moral zagovarjati pred sodiščem Miha Rok, posestnik sin iz Žerovnice.

Danコスト prerezal mišice nadlehtja je neki zločinec 3. julija Francetu Trpel, kočarjevemu sinu iz Edinščine. K sreči ni zadel nož

Mlinar Janez.

Vipavsko zgodbu.

Kmet Primož je prinesel v mlin. Odložil je težak meh na polico, potegnil izpod njega usnjene oprtnice in se globoko oddehnil. Pogledal je po mlinu. Mlinarja ni bilo. Kamni so se vrtili in pajkli šklepetali, rumena moka se je usipala na širok ploh, kup se je večal.

"Oho, Janez, kje si?"

Mlinar Janez se ni odzval.

"Nemara je stanicu in moli," si je mislil Primož in poskli skozi mala vrata v prostorno sobo, kjer je že železalo vse križem: stara sita, metla, par brentačev, škaf, dve dolgi skrini, progiba za miši in podgane in tenko kosmatno omelo.

V kotu je stala postelja, nizka in trda. Stara je morala že biti, ker so bile okrajnice že čisto črvine in je bilo videti, da se noge kmalu zlomijo. Po stenah so bile razobesene svete podobe. Tako tesno so visele druga pri drugi, da si jih komaj seštel. Poleg postelje je bilo okno, majhno in zamreženo in na oknu je stal kip Mater božje, ves okrajen s cvetlicami. In mizica je ponizno čepala ob steni in na njej so bile najrazličnejše nabožne knjige: Sveti pismo, Hoja za Kristusom. Zgodbe svetnikov in neštivilno molitvenikov. V sredi je bilo razpelo, staro je bilo in izdelal ga je domaći umetnik. In na vsaki stranici kriza je visel debel molek in pred se je vil ob Kristusovem v zadnjih bolečinah trepetajočem telesu največji, ves črn in že ogladan od prstov in morda oblit od solz pokore in kesa.

In pod razpelom je čepela mrtvaška glava, velika in nerodno izrezana iz lipovine. A oči so bile votle in so glede preusmehrivo rayno proti durim.

"Ni ga; vrag vedi, kam si je šel lajsat dušo, ta svetnik!"

A govoriti, moram z njim. Dobra duša je in morda staremu prešeta kosmatno vest."

Stopil je na prag, pričgal pipi in čakal. Mlin je stal v zatišju med orehi in hruškami. Velik travnik se je razprostiral tja do poti, ki je peljala v vas. Trikrat so kosili na njem vsako leto in trem ga je bilo dovolj od zore do poldne. In orehi in hruške so navadno dobro obrodile, da so prišli mlinarjevi mlajši polbratci metata skeške v košaste vrhove.

Iz grmovja onkraj potoka se je prikazal mlinar Janez, suh kot trska. Dolga, črna brada je pokrivala pol obraza in dajala celi postavi veličastnega. Oči so bile malo motne in so gledale precej topo v svet. Na celu so bile zarezane tri gube. Take gube nosijo ljudje, ki jim muči dušo bol ali so pa preculi dolge noči. Počasi je stopala dolga postava čez mostiček nad sumečim potokom. Nekaj nadsvetskega je bilo v tej postavi. Vsač tako se je zdelo človeku.

"Dober dan, Janez! Dež ho, kaj praviš? Tako nekam kislo se drži, figavo vreme inamo to pomlad."

"Hvaljen budi Bog, stric Primož! Kar on naredi, vse prav storí."

"Kod si pa hodil? Čakal sem te, da bi mi skoro podplati pričastki k nogam."

"Zvončkov sem nabral in vijolic. Okrasil bom Mater božjo."

"Kje pa imas rože?"

"V žepu, da jih ne izgubim."

"Kako je kaj s čebelami? Ali so vti pajni preživeli zimo?"

"Stric Primož, vi ste preveč posvetni. Čemu me vprašujete take malenkosti? No, ne zamerite, nisem mislil hudo. Pomrle so mi, stric. Medu jimi nisem dajal, pa so umrle revice."

"Janez, to ni prav. Lepo je, da skrbis za dušo, a za telo moraš tudi."

"Kar človek seje, to bo tudi žel. In..."

"In jaz sem tudi nekaj bral in študiral, ko sem bil mlad, dragi moj Janez. Širi polem, sem predell. In zgodovino sem

nekajko pregledoval. Pa so svetniki delali za svoj živeš, in kralji in patriarhi, pa so bili izveličani."

"Saj jaz tudi delam, stric." "Kdor ne dela, naj tudi ne je."

"Ne bodite hudi, stric! Ali ste prinesli v mlin? Bom že semel do jutri popoldne. Vode je zadost, da ni treba ubirati v bajarju."

"Prav tako, Janez." — Toda Primožu se je videlo, da bi bil začel drug razgovor. — "Glej, tako trpmo, Janez," je dejal. "Jaz trpm vse življenje, pa ne zase, za druge, za tvoje ga očeta trpm, Janez."

"Znanu mi je, stric." Janez je žalostno povesil glavo in vzdihnih.

"Truden sem, stopiva morda malo v tvojo sobo. Govoriti moram s teboj o važni stvari."

Mlinar Janez je napolnil meh moke in naslu iznova. Potem sta šla v sobo in sedla na skrižno.

"Ali te ni strah ponosi, Janez? Tu v samoti v tej sobi?"

Kmetu Primožu je bilo čudno pri srcu, ko je gledal mrtvasko glavo pod razpelom in tisti črni molek, ki ga je dobil Janez od deda.

"Nič me ni strah. Strah mora biti onega, ki se ne boji Božga. Jaz pa vem, da je Bog najboljša luč in ne prižigem nikoli svetilki. Molim in mislim v temi, berem čez dan. In ē pride skušnjava, jo v temi tudi lahko odpodim."

Kmet Primož se je zasmjal.

"Ne smejte se, stric Primož!" — Janez je vstal in mu zažugal z dolgo, lopastasto roko. Oko se mu je zaiskrilo in bil je ves razvnet. — "Povejte, kar imate in potem vun!"

"Ne jezi se, Janez! Prijetelj, ali še veš, kako sem te nekoč rešil smrti?"

Mlinar Janez je ponizno sedel in poslušal kakor skesan grešnik.

"Zegnanje je bilo pri nas osem let bo od takrat — in ti si se napisali in si plesali in razgrajali in spremili dupeljske fante. Nič prida nisi bil takrat... No, saj pravim, tako je bilo. Proti jutru grem iz Vipave domov, pijan sem bil in sem pel. In na ženo sem mislil in na sinove, ki sem se z njimi kregal. Pomisl, gospodar sem bil, pa so me vrgli iz hiše in mi izbili dva zoba. Vse boš zapravil stari, zlodej naj te vzame! so dejali. In jaz sem se pobral in sem stegnil svojo okrvavljeni roko in sem jih proklet, Janez."

"Pravili ste mi to, stric. Ne bi bili smeli storiti tega. Kazen prepustimo Bogu! Ne so de, da ne boste sojeni!"

"Vem Janez, a nisem mogel drugače. Kesar sem se pozneje. In sem šel in sem začel piti, sem videl, da je prema že drčala po strmadini. — A kje sem ostal? Ze vem. Grem, grem proti Koriton in zagledam ob poti človeka: — Brat, vstan, vstan! Ali je te vrgele kaj? Slab si, slab, da te ni sram, in mled si nemara, pa ne zamoreš take vreče. Ko sem bil jaz mlad, sem ga nesel deset bolakov. — Tako mrmarjam sam s seboj in se ti — bil si ti približam. Moj Bog, takoj seim se streznil. Kri... kri... in glava sta prebita... Stečem podo vodo in jo prinesem v klobuku. Močim ti glavo, prsa, zastonj! Prisluškujem na srce, še tolče. — Janez, Janez, ali sišiš, Janez? — Zastonj sem klical. Zadel sem te na ramo in nesel na dom. Rečem ti, da sem potil krvavi pot tisto jutro. In doma — tak strah! No, tvoj stari si ni delal sivih las. — Prav, ga bo saj pamet srečala! — Ali teta Franca in stari oče sta mrmarala in te klicala. Po bergljah je prilezel iz svojega kota stari oče, ves med kot smrt, in te tipal, in teta Franca je molila in molila.

Poslali so po dohtaria. Dober človek je bil in izvrsten padar. Potpije te, opere glavo in jo zaveže.

— V Ljubljano bi ga dall. — Zakaj, gospod dohtar!

Tako zaradi možganov. Pretresli so se in s pametjo bojila težka.

— Nikar, nikar, gospod dohtar! Umrl bi tam! je jokala Franca.

— In njena je obvezala. Ce je bilo prav, ne vem. (Dalje prihodnjic.)

Naši zastopniki.

Sledenči rojaki so pooblaščeni pobirati naročino, prodajati knjige, naročati tiskovine in pobirati oglase v svoji na-selbiham.

Za Cleveland in okolico: Ivan Lah in Viljem Sitar.

Za Chicago, Ill.: Martin Lau-

rich, 1000 W. 22nd Pl.

Za Waukegan in No Chicago,

Ill.: Fr. Osredkar Box 354 No.

Za Springfield, Ill.: Anton Kuž-

žnik, 1201 So. 19th St.

Za La Salle, Ill.: Chas. Okleš-

čan.

Za So. Chicago, Ill.: Martin Laurič, naslov kakor zgoraj.

Za Alleghany, Pa.: Nic. Klepec

836 Liberty St.

Za Forest City, Pa.: John Oso-

lin, Box 492.

Za Moon Run, Pa.: Frank Str-

mljan, Box 238.

Za Irwin, Pa.: Frank Demšar,

Box 60.

Za Creb Tree, Pa.: John Tome,

Box 94.

Za Ironwood, Mich.: Jos. P.

Mavrin, 132 Luxmore St.

Za Ely, Minn.: Jos. J. Peshel, Box 165.

Za Eveleth, Minn.: Jos Sker-

janc, Box 438.

Za Kansas City, Kans.: Anton

Zagar, 330 N. Ferry St.

Za E. Mineral, Kans.: Ig. Schlu-

ge, Box 47.

Za Rock Springs, Wyo.: Ant.

Justin, Box 563.

Za Murray, Utah: Val. Eltz,

Box 21.

Za Enum Claw, Wash.: Joseph

Malnarich.

Za Omaha, Nebr.: M. Ostroñic,

1408 So. 12th St.

Za Great Falls, Mont.: John Au-

zac, Rainbow, Dam.

Za Honolulu, H. I.: Frank Mr-

var, Co. "G.", 20th Inf.

Za Montevideo, Uruguay: Juž-

na Amerika: Frank Istič,

245 Libertad.

Ali se ti noge pote?

Čežmerne potne noge so ve-

liko neprilika, ampak zaželeno

odpomoči nudi Severov Prašek

za noge. Samo natrosi se ga

med prste ter v končine obu-

vala in nogavic. Takoj občutiš

njega prijetni učinek. Od-

stranjuje ves zoperi vonj, o-

hranjuje noge suhe in prepre-

ča tvorbo mozoljev. Na pro-

daj v lekarnah, in prodajalnah

vseposvod. Glej da dobis pri-

stnega. Cena 25c. Izdeluje W.

F. Severa Co., Cedar Rapids

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo iz najti pravo in najboljše sredstvo za rast las, proti izpadanju las in odstranitev luskov na glavi, t. j. Alpen tintkura in pomada, od katere resnično moškim in ženskim zrastejo lepi lasje, ravno tako moškemu zrastejo lepi brki in brada.

Revmatizem v rokah in nogah se popolnoma odstrani, ravno tako kurja očesa, ozebljene, bradavice in potne nože to zdravilo hitro odstrani.

Vprašajte pri

J. WAHČIČ, 1092 E. 64th St.

Cleveland, O.

Dober trgovski prostor na prodaj.

En zidan block s prodajalno 25x100; dvoravn zgrad.

Hiša za -tiri d-uzine na pročelu. Lot 56x190'.

Vprašaj pri

M. TOLSTOY

6217 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND.

ROJAKOM

priporočam svoj fino urejeni saloon na 6131 St. Clairave. E. kjer je vsakdo postrežen v svojo največjo zadovoljnost.

Mrzlo, sveže pivo in fine smodke ter žganje vedno na razlagajo gostov. Nadalje se priporočam društvo v oddajo velikih dvoran v Clevelandu. Velika dvorana je pripravna za igre, seje in zborovanja. Dvorana je na novo opremljena in zadružuje vsem potreban.

Rojakom se priporoča v obilen poseb svojih prostorov Mike Setnikar,

6131 St. Clair ave.

CLEVELAND, O.

Resnica je!

Kdorkoli Slovencev je pošiljal

denarje v staro domovino

se je prepri

Satan in Iškarijot.

Spisal Karol May, za "Ameriko" priredil L. J. P.

DRUGA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

To je bil dolg, močen govor. Na drugi strani se posvetujejo. Ali naj mine cela noč predno se začne boj? Konečno vidimo, da se dvigne Velika Usta. Stopi k bregu in zaklče:

"Kar je predlagal Winnetou, glavar Apačev, se je sprejelo. Naj pride k hrastu, kjer se hitem z njim pogovoriti."

Winnetou gre k njemu in glavar mu pride nasproti. Vojniki prinesajo petnajst sulic. Winnetou jih vrže nekaj proč in ukaže prinesiti druge. Nato pa markirajo razdaljo. "Dolgi Las" in Močna Rama pride bliže in se postavita tri koračke narazen. Winnetou ostane v bližini ter potegne revolver: isto stori tudi Velika Usta. Nato pride tudi jaz blize, ko sem odložil vrhnjo obliko. Neumni boj se je lahko pričel.

Moja nasprotnika sta bila zelo gotova zmage; saj je celo Winnetou rekel, da nisem vajan v metanju sulic.

"Ali želiš, da ju podučim?" ga tiso vprašam.

"Da, ker zaslužita. Moj dvojni metež ti je znan; vrži eno sulico kot zasleipo, za njo pa takoj drugo."

Na teh poberem pet sulic. Winnetou da znamenje za pričetek boja. Postavim se in na videz gledam proti vodi, dokim sem ostro motril obo nasprotnika. Za njima gori tabočni ogenj; za menoj pa je bila tema, ker smo ogenj ugasnili.

Oba vojnika se ne premakneta: čakala sta, da začnem jaz, kar mi pa niti v glavo ni padlo. Kdor je porabil svoje sulice, je moral počakati, da je tudi njegov nasprotnik vse uporabil. Tako se je glasila podoba:

Mine pet minut in še pet. Vojnika postaneta nepotrežljiva. Morala sta najbrž mizliti, da gledam proti vodi, ker "Dolgi Las" stopi korač na vrže sulico. Dovoljeno mi je bilo se umakniti en korak: umaknem se torej in sulica zleti mimo, ne da bi jo bilo treba parirati. Potem vrže "Močna Ramena" dvakrat in "Dolgi Las" še enkrat. Vsak ima še tri sulice. Slišim kako se med seboj prepriata, da sta slabio merila, radi česar jima zaklicem:

"Vojniki Jumov so otroci, ki nimajo mislj in nobene izkušnje; sicer merita dobro, toda na ta način me nikdar ne zamenita."

"Ali res misli Old Shaterhand?" začne psovati "Močna Rama". "Prepričana sva, da o metanju sulic ničesar ne razume, dasi je navajen drugozorožja. Ali ima pred svojo smrto še kaj sporočiti?"

"Da. Tako ko padem, daj "Dolgemu Lasu" kot moj testament deset krepkih zaušnic, katere naj ti oti potem zopet vrne. To ponavlja tako dolgo, dokler jih ni vsak izmed vrnih dobil sto."

"Tvoje naročilo hočem takoj spolniti in sicer pri tebi s to sulico. Tu jo imas!"

Jeza je pomnožila njegovo moč, toda odvzela mu je, govorost pri streljanju in merjenju. Sulica završi mimo mene, kakor tudi sulica "Dolgega Lasa".

"Saj sem vama povedal," se smejem. "Vidva sta otroka, katere se lahko draži. Povedati vama hočem, kako morata narediti. Zakaj stojita dva tam kot malika in mečeta vsak za sebe sulico? Zakaj ne vržeta oba naenkrat, ker dvema se ne morem izogniti?"

"Uff!" zakliče "Dolgi Las", in "Uff!" zakliče tudi "Močna Rama".

Začudeno se pogledata med seboj, ker tako misel jima da sedaj še ni prišla v glavo. Sicer je bilo neunino od mene, lu na to stvar opominjati, to da bi se nisem, ker me je Winnetou nancil tudi, kako se bo zgodilo. Mine polna minu-

ta, ko se Mimbrejo zopet prikaže; takoj za njim se prikaže tudi Bober: bila sta čisto skupaj, toda videla se nista. Tu zaklče eden Jumov, ki so stali na bregu, in ki je hotel pomagati Bobru, da bi prej opazil Mimbreja:

"Obrni se, obrni, Bober! On je za teboj!"

Komaj so bile te besede izgovorjene, že poči Winnetou puška in Jume se mrtev zgredi na tla. Pri tem se pa oglasi Apačeve povelje:

"Tako se bo zgodilo z vaskinom, ki bo bojevalec pomagal."

Juni divje zatulijo radi Winnetouve predznosti, vendar se takoj zopet obrnejo proti vodil, kjer so se sedaj takoj poznale posledice klica. Bober se je obrnil in oplazil dečka. Nož med ustimi, se obrne obreči dečku in ga zgrabi z obremečno rokama. Deček se pa stegne, zacepta z nogama, in Bober ga mora spustiti, ker ga radi masti na živottu itak ni mogel držati. Dečko zgine pod vodo. Ker mu Bober ne sledi takoj, mora takoj občutiti posledice. Slišimo namreč kako Juma zakriči in se oddalji z velikanskimi sunki. Mimbrejo ga je sunil v hrbot, in ko je zakričal, mu je padel nož iz ust, kjer ga je držal.

"Ali ni bilo deset sulic proti meni, deset proti enemu, dokim jih imam jaz samo pet proti dvema?"

"Uff! Pravilno!" zakliče Winnetou.

"Misliš sem na to, vendar nisem rekel ničesar, ker hočem neenakost izjednačiti. Sejam pride prva sulica."

Winnetou me pogleda in pokima pomenljivo proti strani. Vržem prvo sulico kot za poskus. Prva nikdar ne zadeva. Ko pa na drugi strani začno misliti, da zna njih nasprotnik samo tako metati, postanejo nekoliko neprevidni in se ne ogibljejo tako kot bi se morali. Dve sulice srčite proti levu "Močne Rame". Obzadene. Slednji zakriči in pada na tla. Ista se zgradi z "Dolgi Lasom". Nato se pa obrne in grem proč. Za seboj pa slišim Winnetoua:

"Tako meče Old Shaterhand sulice; sedaj veste. Črni Bober" se lahko takoj prične bojevati z dečkom Mimbrejom."

Več Jumov prihiti bliže, da odnesojo ranjena tovariša: drugi pa tulijo po Indijanski navadi. Jaz sem rešil svojo naloženo in se vlegel v travo. Na vzhodu se je že pričelo nekoliko daniti.

Za malega Mimbreja pa žaloga nikakor ni bila lahka, ker prav zdaj stopi k vodi močan, vzračen adut, ki bi se lahko sprilj z dvema:

"Ne krčite!" zakliče proti svojim. "Črni Bober bo maševel rane s sulicami. Črv Mimbrejov naj pride, da se bovil med mojimi rokami, dokler moje maševevanje ni končano."

Winnetou stoji prvi glavarju, Velikih Ustih in se nekaj z njimi pogovarja. Kmalu potem pa razglasiti Apač:

"Mimbrejo gre spredaj pred nami, Juma pa pri svojih v vodo. Dokler sta v vodil, lahko delata, kar hočeta: toda iz vode sme samo eden, zmagalec; drugi mora biti mrtvev. Tu stoji Winnetou s svojo puško in tudi Old Shaterhand naj vzame svojo, da čuva, da se stranki zmagalca ne pripeti ničesar hudega. Kdor dvigne roko nad zmagalca, bo ustreljen. Winnetou je govoril."

Mimbrejo stopi na breg; v rokah drži nož. Okoli ledij se mu vije tenka nit, in od vzdaj ima privezane dve bilki, katere smo videli samo mi, ne pa Jumi. Njegova koža se svetli same masti.

Winnetou zaploska z rokami v znamenje, da odide oba borilca v vodo. Bober plane v vodo, da se voda vloži nad njim zgrne. Mimbrejo pa zleže počasi noter in stopa vedno globje, dokler mu voda ne sega do vrata: nato se pa spusti in mirno plava proti Črnemu Bobru.

S sta bila deset dvanaest korakov narazen, tu se Mimbrejo potopi; takoj zgine tudi Juma pod vodo. Vsakdo stoji z največjim pričakovanjem na bregu in čaka, kaj se bo zgodilo. Mine polna minu-

Mali oglasi.

Spodaj podpisani isčem takoj dve dekli za službo. Ena mora biti kuharica, dočim bi dobila druga delo za navadna hišna dela. Dobra plača, stalno delo. Več se poizve pri Frank Večič 4831 St. Clair ave. Lastnik Cafe and Bar. (58)

Naprodaj saloon, dve hiši, ravno pred tovarnami na 955 Addison Rd. severno od St. Cair. Najboljša postojanka. Se prodaja jako poceni ali pa na odpaci. Vprašate takoj na gori imenovani številki. (63)

Odbor.

Tako dobi službo dober pomičnik v grocery. Stalno delo. Poizve se v našem uredništvu.

Na prodaj je hiša v sredini slovenske naselbine. Dobra za vsako trgovino. Proda se pod jake ugodnosti pogoji. Več poizveste na 6116 St. Clair ave. (60)

Pozor!

Farma s hišo vred na prodaj, najboljša farma za pridelek grozja. Obilo drevo. Prodaja se tako po ceni \$1300. Vredno dvojnega denarja. Prodajam lotje od \$50 naprej. \$5.00 se plača takoj, a ostanek po \$2.00 na mesec.

(62) Louis Recher, Euclid, O.

Naprodaj je Candy in Cigar Store. Cisti tedenski dohodki gotovo \$75.00. Prodajalna se nahaja na jaku dober prostor. Vsak lahko naredi lep dobiček, kdor kupi. Proda se tako po ceni. Lepa prilika za rojake, ki ima gotovo sveto denarja na razpolago. Vprašajte takoj, da ne zamudite na 4210 St. Clair ave. (58)

Pozor!

Novo društvo se je ustavilo v Clevelandu pod imenom: Slovensko Samostojno podporno lovsko društvo, ki je bilo potrjeno 10. julija Pri-

lka je dana vsakemu Slovenscu, da pristopi k tem društvu, ker je odbor določil znižano ceno do prihodnje seje: vstopnina je samo \$1.00, da postane član društva in 50 centov mesečnine. To je samo do prihodnje seje, ki se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v J. Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave. ali v Narodnem Domu. Kdor pristopi pri prihodnji seji, mu bo treba zdravnika in vstopnina se bo računala po starosti. Potrudite se torej, da z malimi stroški takoj postanete članji društva. Vpisete se lahko takoj pri J. Grdin. Ne zamudite lepe prilike, ki se sedaj nudi vsakemu

številki. (63)

Zastonj!

Dajemo krasno iglo, vsakomur, ki nam pošlje 5 naslovov svojih prijateljev. Igla je kot od pravega demanta. Pišite takoj in pošljite nekaj znakov za poštarino, in iglo dobite zastonj. Walter Davis, 1307 Flatiron Bldg. New York City.

Vabilo!

Na piknik, ki ga priredi Slovenski Sokol, Waukegan, Ill., v parku med 13. in 14. cesto v North Chicago, Ill. Tem potom najprijetnejše vabimo vse cenjeno društvo, kakor posamezne rojake, da se udeleže našega piknika in tako pripomorejo k večjem uspehi. Omeniti moram, da pridejo k nam tudi Slovenski Sokoli iz Jolietta, Ill. na kolodvor v Waukegan, in tam se bo nam priklopilo tudi dr. Sloga št. 14. S. N. P. J. Kralj bo domino skozi sredino mesta z dvema godbama na čelu. Ob 1.30 se zbero še druga društva pred šolsko dvorano, nakar odkramo v park, kjer bodo telovadne vaje, 1. Sokolov iz Jolietta, 2. nastop domačih Sokolov, 3. deški naraščaj. Na razpolago mnoga okrepčila v senčnatih ravnini pod zelenim drevo. V lepi poletni naravi. Vsem rojakom kljčem veseli: Nazdar! Jos Hribar tajnik. (58.)

Naprodaj je Candy in Cigar Store. Cisti tedenski dohodki gotovo \$75.00. Prodajalna se nahaja na jaku dober prostor. Vsak lahko naredi lep dobiček, kdor kupi. Proda se tako po ceni. Lepa prilika za rojake, ki ima gotovo sveto denarja na razpolago. Vprašajte takoj, da ne zamudite na 4210 St. Clair ave. (58.)

Zahvala!

Spodaj podpisani se najprijetnejše zahvaljujem slavnemu dr. sv. Cirila in Metoda, št. 1. J. S. K. J. za izplačano svoto \$500 za mojo umrlo soprog Маријо Rojakom v Ely, pravtoplo priporočam to prekoristno društvo.

V Ely, Minn., 18. julija. John Horvat, Zaljuboči soprog.

Lorillard's

STRIPPED SMOKING

TOBACCO

je najboljši

za pipe in cigaret.

Njegov vonj je prijeten.

Lorillardov je čist in mil. Razveseli vsakega kadilca. To je prva vrsta rezanega tobaka, ki se prodaja v Ameriki in se lahko povsod od vsakega prodajalca kupi.

Cigaretui papir prost z vsakim zavojem

G. O. LYBECK,
THE AMERICAN TOBACCO CO.

-Zastonj-
V vsakem žaklju Forest King moke.
KUPONI s katerimi dobite po hiščvo za svoj dom.

Napišite svoje ime — izrežite to in pošljite nam in mi vam pošljemo katalog naših daril.

The Weideman Flour Co.
W. 53rd St. & Big 4 R.R.

Ime.....

Naslov.....

.....(Pišite natančno)

S tem naznanjam mojim odjemalcem in prijateljem, da sem prestavil svojo prodajalno na

42 Public Square

kjer imam v zalogi veliko vrst žganja, likerjev domačih in importiranih, kar vse prodajam po jake nizkih cenah.

Kranjci imajo tako radi tropinjevec, slivovko bitters in gremko vino, californijskega vina in vse druge, kar potrebuje saloone.

LEWIS MAXA.

42 PUBLIC SQUARE
Prodaja likerjev na drobno in debelo.
Mi prodajamo tudi pivo.

50.000 KNJIŽIC
ZASTONJ MOŽEM

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 boljemu človeku.

Ako trpite na katerikoli tajni moški bolezni, želim, da takoj pišete po to čudežno knjižico. Ta knjižica vam živ lahko razumljiv jezik v pove, kako se na četu temeljito zdravi sibils ali zatrpljevanje krv, hivna slabost, zguba spole in kreposti, revmatizem ali kostobol, organske bolezni, želodec, jetra in bolni obistih in mehurci. Vašem tistim, kateri so se že našitili in naveličali včnega pličevanja brez vsakega popolnega zastonja.

vspeha, je ta brezplačna knjižica vredna stotin dolari v pove. Pove vam tudi, zakaj da trpite in kako lahko pride do trdnega zdravja. Tista, ki mora je že zadobilo perfektno zdravje, telešno moč in polnjenje pri tem dragocene knjižice, ki je zalog za zdravje in vsebuje stvari, kteperi in zrali vsak človek želi. Zapomnite si, ta knjižica se dobri po pošti na zastonj. Mi plačamo tudi poštino. Izpolnite odrezek spodaj in pošljite nam ga že danes, na kar vam mi pošljemo našo knjižico v vašem materinem jeziku popolnoma zastonj.

POŠLITE NAM TA ODREZEK ŠE DANE.

DR. JOS. LISTER & Co., Aus. 705 Northwestern Bldg.
22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: — Zanima me ponudba, s k